

Gode skår

"Finder I noget spændende?" Det er standard-spørgsmålet, når arkæolog-kollegaerne er trukket indenfor og er at finde i frokoststuen på museet. Svaret er ofte positivt; selv om der nogle gange skal lidt forklaring til for at gøre begejstringen forståelig for andre.

Annamaya Mogensen er med på holdet, der er i gang med en udgravning ved Egebjerg. Der er de spændende fund lavet af ler.

"Vi finder store mængder af keramik derude!" siger hun og fortæller, at de mange potteskår siger meget om det liv, der er blevet levet her for mere end 2000 år siden.

Djæveln i detaljen

Det er de helt små detaljer, der lader arkæologerne få et kig ind i hverdagen hos fortidens Egebjerg-borgere. Et flere tusinde år gammelt fingeraftryk i kanten på et kar siger noget om pottemagerens håndelag. Og et skår med en lillebitte hank kan måske være et vidnesbyrd om, at nogle af vores forgængere også gik op i orden i køkkenet.

Annamaya Mogensen og et udvalg af keramikken, som arkæologerne har udgravet ved Egebjerg. Foto: Horsens Museum

Randskår med lille hank. Foto: Horsens Museum

Den lille hank har ikke været brugbar som håndtag, men måske har man brugt den til at trække en snor igennem, så karret let kunne hænges op, når det ikke var i brug.

Udformning og dekoration af lertøjet viser dog helt tydeligt, at man har haft tid, evner og lyst til at fremstille brugsgenstande, som var både praktiske og smukke.

"Æstetikken siger noget om overskuddet og tankegangen i samfundet. Man har prioriteret at lave mange forskellige, og specialiserede, former for keramik. Man har haft overskud til at dekorere og tilpasse rand, facon og dekoration på sit husgeråd. Det har ikke kun handlet om at overleve; der har også været plads og tid til skønhed og æstetik". Siger Annamaya Mogensen.

Spørgsmålstegn

Men spørgsmålene er ofte flere end svarene, når arkæologerne graver i vores fælles fortid. Og de mange ubekendte – alt det arkæologerne endnu ikke ved – er noget af det, der driver Annamaya, og som hun synes, gør arkæologien spændende.

Spørgsmålene som arkæologerne stiller, er det der flytter og forandrer vores viden om fortiden. Og selv om Annamaya er specialiseret indenfor middelalderarkæologi, så er hun også blevet bidt af de noget ældre potteskår i Egebjerg og af den periode i forhistorien, som de stammer fra;

"Jeg er blevet lidt vild med før-romersk jernalder. Måske fordi den er ikke så mainstream eller ensartet. Der er måske lidt flere hemmeligheder skjult hér, som vi mangler at opdage." Siger hun om den 500-årige periode, der bygger bro mellem bronzealderen og den romerske jernalder.

Derfor ER det næsten altid noget spændende, arkæologerne finder. Også når fundkasserne, der kommer hjem på museet, er fyldt med dét, som mange andre ville sige "bare" er potteskår. Med disse håndgribelige spor af fortiden i hånden kan arkæologerne både finde nye mulige svar på gamle spørgsmål, og de kan stille helt nye spørgsmål, som fører nye veje tilbage i tiden.

.....

BESØG UDGRAVNINGEN

Der er mulighed for at besøge udgravningen i Egebjerg til arrangementet 'Åben Udgravning' som foregår torsdag den 4. april 2024 kl. 15.30 og igen kl. 16.30 ved Egebjerggård, Skanderborgvej 196. Hver rundvisning varer ca. 45 minutter. Arrangementet er for alle og gratis uden tilmelding. Medbring fodtøj, der egner sig til en tur rundt i udgravningsfeltet.

Af jord er de kommet

Hvad sker der så med alle disse mange potteskår, som arkæologerne finder? De bedste (de bedst bevarede, dem med de tydeligste dekorationer og dem der tydeligst daterer andre fund fra stedet) kommer med hjem i museets samling. De mange, mange andre, bliver lagt tilbage hvor arkæologerne fandt dem. De bliver dér hvor de er skabt og brugt – mange gange i de gruber, hvor det ler de er lavet af, blev gravet ud for omkring 2000 år siden.

